

Vlaams
Parlement

stuk **1327** (2011-2012) – Nr. 4
ingediend op 27 juni 2012 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Philippe De Coene, Paul Delva, Lieven Dehandschutter
en Bart Caron, mevrouw Yamila Idrissi
en de heren Johan Verstreken en Wilfried Vandaele

betreffende een actieplan voor de letteren
in Vlaanderen

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

Stukken in het dossier:
1327 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendement
– Nr. 3: Verslag

verzendcode: CUL

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° het geactualiseerde memorandum ‘Het boek - een veelzijdig product. Pleidooi voor het boek als cultuurgoed, informatiegoed en economisch goed’, opgesteld door het BoekenOverleg, het samenwerkingsplatform van de Vlaamse boeken- en letterenorganisaties in oktober 2010;
- 2° de beleidsnota Cultuur van Vlaams minister Joke Schauvliege en meer specifiek de operationele doelstellingen nummer 7 ‘Ontwikkeling van de digitale bibliotheek’, 15 ‘Extra aandacht voor de beginnende en individuele kunstenaar’, 16 ‘Inzetten op ontsluiting en bewaring van cultureel erfgoed’, 23 ‘Werken aan een geïntegreerd letterenbeleid’ en 28 ‘Naar een doelgerichte samenwerking met andere bestuursniveaus’;
- 3° de hoorzitting van 21 oktober 2010 over het letterenbeleid en het boekenbedrijf in Vlaanderen met twaalf actienota’s en het verslag ervan, dat namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media werd uitgebracht door de heer Paul Delva (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 802/1*);
- 4° de conclusies van het Cultuurforum 2020, een initiatief van Vlaams minister voor Cultuur Joke Schauvliege, waarbij professionals uit de cultuursectoren en de strategische adviesraad samen nadenken over de toekomst van de cultuur en het cultuurbeleid in Vlaanderen. Meer specifiek de resultaten van de ateliers ‘E-cultuur en digitalisering’, ‘Cultuurmanagement en culturele economie’, ‘Internationaal cultuurbeleid’ en ‘Diversiteit en participatie’;
- 5° de conclusies van het Cultuurforum 2011 waar het accent ligt op concrete doorbraken in de realisatie van de ateliers 2010 en de nog te ondernemen stappen; meer specifiek ‘Het verstandshuwelijk tussen economie en cultuur’, ‘De bib gaat digitaal’ en ‘Internationaal cultuurbeleid’;
- 6° de beknopte veldanalyse en de uitdagingen van de boekensector zoals gepresenteerd op de startdag van het Kunstendecreet op 4 april 2011;
- 7° het economische en culturele belang van de creatieve industrie zoals aangetoond in verschillende binnen- en buitenlandse studies: onder andere het groenboek van de Europese Commissie (‘Unlocking the potential of cultural and creative industries’), de Vlerickstudie 2007 (‘3 sectoren in de Vlaamse Creatieve Industrie’), de studie in opdracht van Arthena, belangenvereniging van de titularissen van auteursrechten en de naburige rechten, 2009 (‘De economische bijdrage van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België’), de studie van Flanders DC en de Antwerp Management School 2011 (‘Creatieve Industrieën in Vlaanderen: Mapping en bedrijfseconomische analyse’), de ‘Visienota Creatieve Industrieën’ (2011) die is voorgesteld op de ViA-rondetafel Creatieve Industrieën op 27 mei 2011 (ViA: Vlaanderen in Actie);
- 8° het onderzoek van de Vlaamse Auteursvereniging in opdracht van Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege naar het inkomen van literaire auteurs, literaire vertalers, illustratoren en stripauteurs;
- 9° de survey ‘Participatie in Vlaanderen’ van het Steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek Cultuur, Jeugd en Sport;
- 10° de rondetafelbijeenkomsten van 1 april en 28 juni 2011 over leesplezier op initiatief van Vlaams minister Pascal Smet, waarbij organisaties en specialisten uit het onderwijs en uit de culturele, sociaal-culturele en sociaal-artistische sector betrokken waren;
- 11° de drastische wijzigingen binnen het boekenlandschap ten gevolge van de digitalisering; voor het juridische onderdeel in kaart gebracht in opdracht van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) in de ICRI-studie 2009 (studie van het Interdisciplinair Centrum voor Recht en Informatica van de KU Leuven) ‘Auteursrecht in het digitale samenleving’;
- 12° de Lissabonstrategie en de belangrijke aandacht voor de kenniseconomie; artikel 151 van het EU-verdrag;

- overwegende dat:
 - 1° boeken en literatuur op artistiek, sociaal-maatschappelijk, humaan, economisch vlak en op kennisvlak een significante meerwaarde leveren voor het individu en voor de gemeenschap;
 - 2° in 2007 het BoekenOverleg is opgericht, een overlegplatform dat organisaties vertegenwoordigt uit alle geledingen van de Vlaamse boekensector;
 - 3° de volledige waardeketen van het boek meer en meer digitaal wordt, en dat die digitalisering auteurs, uitgevers, boekhandels, bibliotheken en lezers voor grote uitdagingen plaatst;
 - 4° het rijke Vlaamse literaire erfgoed bescherming vereist vanwege de belangrijke bron van inspiratie, (re)creatie en educatie;
 - 5° alle burgers recht hebben op gelijke kansen wat de toegang tot teksten en informatie betreft;
 - 6° er, gezien de uitdagingen op economisch, maatschappelijk en cultureel vlak, behoefte is aan een breder aanbod aan opleidingen voor de brede boekensector;
 - 7° cruciale regelgevingen voor de boekensector (op het vlak van fiscaliteit, sociaal recht, auteursrecht en naburige rechten enzovoort) federaal zijn, en dat de verschillende beleidsniveaus en beleidsverantwoordelijken dus noodzakelijkerwijs hun beleid op elkaar moeten afstemmen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° het BoekenOverleg formeel te erkennen als aanspreekpunt voor de sector, en het BoekenOverleg altijd als noodzakelijke gesprekspartner te betrekken bij beleidsontwikkelingen die een impact hebben op de boekensector;
 - 2° aandacht te hebben en een ondersteunend beleid te voeren voor economisch minder rendabele maar cultureel belangrijke literaire genres zoals poëzie en het literaire essay, en minderheidsgenres als biografie, kritisch essay, filosofisch en politiek-maatschappelijk studiewerk;
 - 3° ten bate van de leesbevordering van brede bevolkingsgroepen bruggen te slaan tussen de beleidsdomeinen Cultuur, Onderwijs, Media, Welzijn, Vrije Tijd en Jeugd; met extra aandacht voor kansengroepen en de invloed van nieuwe media;
 - 4° het project e-boekplatform te ondersteunen als wissel op de toekomst voor het Vlaamse boekenpak in een digitaal tijdperk;
 - 5° het letterenerfgoed te ondersteunen door de installatie van een decretale depotopdracht en de uitbouw van een centraal digitaal bewaarbestand; het Vlaams e-boekplatform in ontwikkeling moet daarbij maximaal betrokken worden;
 - 6° de regie te voeren bij de uitbouw van het netwerk van openbare bibliotheken in samenwerking met de andere betrokken besturen en daarbij aandacht te hebben voor de competenties van de bibliotheek- en informatiedeskundigen;
 - 7° de positie van de zelfstandige boekhandel te ondersteunen; op het vlak van opleiding, coaching, collectieve actieplannen, gelijke kansen biedend voor overheidsopdrachten, investeringsondersteuning;
 - 8° een realistisch toekomstplan te ondersteunen voor relevante opleidingen, aansluitend bij de behoeften van de sector;
 - 9° een billijke leenrechtvergoeding te implementeren;
 - 10° de kandidatuur van Vlaanderen, eventueel in samenwerking met Nederland, als gastland op de Frankfurter Buchmesse vanaf 2016 te willen voorbereiden via samenwerking tussen de verschillende beleidsinstanties en met de betrokken sector;
 - 11° er bij de federale overheid op aan te dringen om een aantal basisvoorwaarden voor een gezond boekenbeleid te realiseren, gebaseerd op concrete voorstellen geformuleerd samen met de sector, met name:
 - a) het statuut van de kunstenaar aan te passen aan de behoeften van scheppende kunstenaars;

- b) beperking van de wettelijke licentie voor leenrecht, samengaand met een billijke leenvergoeding;
- c) een actualisering van het auteursrecht met aandacht voor de bescherming van de rechten van auteurs, uitgevers en gebruikers in een digitale omgeving;
- d) een gereguleerde boekenprijs om een pluriform aanbod en een brede beschikbaarheid van boeken mee mogelijk te maken;
- e) een verlaagd btw-tarief voor elektronische cultuur- en informatieproducten;
- f) de invoering van een tax shelter voor de ondersteuning van belangrijke culturele boekprojecten en (collectieve) informatie-investeringen voor de boekhandel;
- g) een conserverings- en conserveringsbeleid voor digitale én analoge materialen.